

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

14. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

11. DUBNA 2021

Z obsahu:

Zahanbení je tajné pozvání duše, která má zapotřebí Pána, aby přemohla zlo
Homilie papeže Františka při mši svaté na svátek Božího milosrdenství 8. dubna 2018, náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatý Martin I.
Libor Rösner
- strana 4 -

Z duchovního pokladu Alice Lenczewské (47)
- strana 6 -

Tříkrálové pokladničky rozpečetěny, dárci letos sbírku podpořili 80 milionů korun
- strana 6 -

„Čas utíká, věčnost čeká“
Jan Gaspars
- strana 7 -

Poslední zpověď Fryderyka Chopina
Jan Gaspars
- strana 10 -

Niger: Radikální islám je hrozbou pro křesťany
- strana 12 -

Foto © Lubomír Holý, Člověk a Víra

Zahanbení je tajné pozvání duše, která má zapotřebí Pána, aby přemohla zlo

Homilie papeže Františka při mši svaté na svátek Božího milosrdenství

8. dubna 2018, náměstí Sv. Petra v Římě

Vdnešním evangeliu se opakuje několikrát sloveso *vidět*: „Když učedníci *viděli* Pána, zaradovali se“ (Jan 20,20); potom řekli Tomášovi: „*Viděli* jsme Pána“ (v. 25). Evangelium však nelíčí, jak jej viděli, nepopisuje Zmrtvýchvstalého, jen zaznamenává jednu podrobnost: „Ukázal jim ruce a bok.“ (v. 20) Patrně je nám tím řečeno, že učedníci poznali Ježíše podle jeho ran. Totéž

se stalo Tomášovi: také on chtěl *vidět* „na jeho rukou jizvy po hřebec“ (v. 25), *uví- dět* a uvěřit (v. 27).

Tomášovi však i přes jeho nevíru musíme poděkovat, protože jej neuspokojilo slyšet od jiných, že Ježíš je naživu, ani spatřit, že je z masa a kostí, nýbrž *vidět dovnitř*, dotknout se rukou jeho ran, znamení jeho lásky. Evangelium nazývá Tomáše Blížence a v tomto je opravdu na-

ším bratrem, bližencem. Ani nám totiž nestačí vědět, že Bůh existuje. Náš život nenaplňuje Bůh, který je vzkříšen, leč vzdálen; nepřitahuje nás Bůh vzdálený, ač spravedlivý a svatý. Nikoli, potřebujeme také „vidět Boha“, sáhnout si, že vstal z mrtvých, byl vzkříšen pro nás.

Jak jej můžeme uvídnout? Jako učedníci: skrze jeho rány. Když je spatřili, pochopili,

Pokračování na str. 13

Milosrdenství, které se nám od láskyplného Boha dostává, přesahuje vše, čím by člověk mohl za ně zaplatit. Známý hudební skladatel a virtuos Fryderyk Chopin to plně pochopil na sklonku svého života. (str. 10–12) A přesto, že není možné si Boží milosrdenství „koupit“, protože Bůh je dává zdarma, vyžaduje tento vrcholný akt Boží lásky iniciativu ze strany obdarovaného. Ta je možná dvojitá: buď přijetí spojené s obrácením vlastní duše a přimknutí se k Bohu, anebo odmítnutí, uvádějící duši na cestu věčného ztracení. Nic nového, řekneme si. Pro nás možná ne. Ale žel, je tolik lidí na světě, kteří smýšlejí jinak, kteří snad ani nedokáží pochopit, jakou výsadou je být obdarován Božím milosrdenstvím! Následující stránky Světla přinášejí toho důkazy.

Nemůžeme, ba nesmíme si myslet, že je normální nechat lidi odmítající Boží milosrdenství napospas jejich postoji. Jestliže jsme uvěřili v Ježíše, který svým křížem a zmrtvýchvstáním přemohl smrt a vysvobodil člověka z otroctví hříchu a který prochází i zavřenými dveřmi, jsme povinni, osvícení Duchem Svatým, nejen hlásat jeho evangelium, ale také všemožnými prostředky usilovat o spásu i těch nejzatvrzejších duší. Jako členové téže lidské rodiny neseme na svých bedrech s pomocí Boží i tuto zodpovědnost. Ta vrcholí a většinou končí v okamžiku, kdy se do-

Editorial

tyčnému dostane projevu Božího milosrdenství, a on je pak zodpovědný za svůj postoj. To nám zvěstuje Alice Lenczewska (str. 6–7), v jejichž zápiscích čteme, že člověk se bude zodpovídat před spravedlností Otce a vůči Ježíšovu milosrdenství – pokud k němu ve zkroušenosti zavolá. Že je mnoho těch, kteří velkorysou Boží nabídku odmítnou, dosvědčují nadpřirozené vize mystických duší, jimž se dostalo vidění očištění či pekla. (str. 7–9) Nežřídka tyto omilostněné duše pak zdůrazňují důležitost modliteb a obětí za obrácení hříšníků. Kolik duší by mohlo být zachráněno, kdyby jim někdo pomohl!

Alice Lenczewska nám ještě ukazuje na jeden podstatný fakt, který nabourává naši sebejistotu v posuzování druhých. Cítujeme: „Jak málo znamená to, co je na povrchu tvého života. A jak mnoho to, co se děje v hlubinách tvé duše.“ My nikdy nemůžeme prozkoumat hlubiny duše druhého člověka, tuto schopnost má jen její Tvůrce – Trojjediný Bůh. Proto se kolikrát stáváme svědky nečekaného – Bůh prochází pancéřovanými dveřmi zatvrzelé duše a očišťuje ji svým milosrdenstvím, jež je přijato a plodí další dobré ovoce. V takových chvílích bychom se měli zastavit a zahledět se do hlubin své

duše. Neposuzujeme příliš často a přikře? Nevyvoláváme naše soudy zatvrzelost? Budme v tom opatrní, i když indicie navenek hovoří zřetelně. Boží slovo je totiž jasné i vůči nám: „Nesudte, abyste nebyli souzeni.“ (Mt 7,1) A při vědomí vlastních hříchů budeme nepochybně vděční za Boží milosrdenství i my...

Naše víra v Ježíše nám osobně pak poskytuje jistotu, že i když budeme tvrdě zkoušeni, i když budeme mnoho trpět, Ježíš si nás najde a i skrze zavřené dveře přinese nové světlo, jež prozáří náš život. (str. 3) Jen musíme dávat pozor, když budeme mít pocit, že jsme Ježíšem opuštěni, abychom své srdce nezatvrdili, protože bychom nemuseli pak poznat, že je to on, kdo s láskou přichází, aby nás pozvedl. A on nás pozvedá po každém našem hříchu, když jej litujeme a vroucně prosíme o jeho milosrdenství. Jsme blahoslavení, že jsme v takového Boha uvěřili a svoji víru dosvědčujeme i svými postoji a činy! To je ideál: aby to, co se projevuje navenek, souznělo s tím, co se nachází v hlubinách duše. Budeme-li o tento ideál usilovat, pak s Boží pomocí dosáhneme také toho, o čem hovoří apoštol Jan v dnešním druhém čtení: budeme schopni zachovávat Boží přikázání, která se nám nebudou zdát těžká, protože víme, že víra v Ježíše vítězí nad světem a nad satanem. Nebudme tedy nevěřící, ale věřící!

Daniel Dehner

Vstup s Janem do Večeřadla, kde učedníci již třetí den tráví čas bez svého Pána a Mistra. Z jejich tváří i z jejich modliteb můžeš poznat, co se odehrává v jejich nitru. Naplnil je strach, smutek, nejistota a výčitky. Po třech letech, která celá prožívali ustavičně v Ježíšově společnosti, jsou nyní poprvé bez něho a jsou z toho zcela bezradní. V jeho společnosti podlehli pokušení a dohadovali se, kdo je z nich větší. Nyní, když se ocitli osaměle, bez něho, mají příle-

žitost podívat se sami na sebe a uvědomit si, jak jsou ve skutečnosti slabi, malí a zbabělí. Před týdnem byli plní nadšení, náhle se všechny jejich představy zhroutily. Jsou tak skleslí, že je nedokázala vzpružit ani zpráva svatých žen, že Ježíš žije. Proživej s nimi tuto očistnou noc víry, která léčí duši od svůdného sebezalíbení a nezdravé sebejistoty a připravuje ji tak pro nové, zcela upřímnější a důvěrnější setkání s Pánem. I uprostřed nejtěžší zkoušky udržuj své srdce v pevné jistotě, že Ježíš je věrný, a i kdyby sebevíce otálel, neopouští ty, kteří po něm upřímně touží. Dopouští odloučenost, aby se po ní ještě více přiblížil.

A Pán je zde! Vstupuje zavřenými dveřmi. Jeho oslavené tělo nic nezastaví, před jeho zrakem se nic neskryje. Najde si bezpečně ty, které si vyvolil a zamiloval. Nepřipustí, aby byli zkoušeni nad své slabé síly. Přichází v pravý čas, aby s novým světlem přinesl i nové úkoly. Aby prohlédl nejen jejich zrak, ale především srdce, musí se především zbavit všeho toho, co je zatím tak svazuje. Do jejich nitra se musí vrátit božský dar pokoje. Pokoj je brána k setkání s Bohem. Když je před časem vyslal na první misijní cestu, uložil jim, aby nejdříve všude, kam přijdou, rozdávali pokoj, a velmi mu záleželo na tom, aby všichni, kterým tento pokoj přinesou, ho také přijali. Nyní On sám je oslovuje tímto uzdravujícím pozdravem: *Pokoj vám*. Ten pozdrav platí i tobě. Přijmi Ježíšův božský dar, který jako balzám vytéká z jeho svatých ran, aby hojil nemoci nepokoje a strachu. Pohleď na jeho rány, které ještě nedávno vyvolávaly úděs a litost, jak je zahojila Boží sláva a proměnila jejich bolest na zdroj světla, odpuštění, pokoje

a radosti. Takové je ovoce utrpení a ran poslušně přijatých podle Otcovy vůle. Pokloň se jim v hluboké úctě a vděčnosti.

„*Pokoj vám!* Buďte klidní. Dílo, pro které jste *opustili všechno*, pokračuje. Podívejte se dobře: *Jsem to já*. Jsem s vámi a vy jste se mnou.“

Na tomto místě, ve Večeřadle, při Poslední večeři začalo první kněžské svěcení. K jeho dokončení bylo zapotřebí nejdříve definitivně zrušit dlužní úpis za hříchy světa. Ježíš ho splatil cenou své krve,

a nyní tedy přišel skrze vodu a krev dokončit svůj obřad Velekněze. Jeho milosrdné Srdce nemá ani pomyšlení na to, aby jim připomínalo jejich zbabělost a nevíru, ale s nedočkavostí takřka svatou jim předává svůj největší dar – posílá své vyvolené tak, jako jeho poslal Otec, aby i oni jeho jménem chodili, dobře činili, uzdravovali nemocné, odpouštěli hříchy, trpěli a umírali za spásu světa. Když řekl ochrnutému: „*Odpouštěj se ti hříchy*“, farizeové to pokládali za rouhání. Abys však nyní věděl, že Syn člověka má moc odpouštět hříchy, dechl na apoštoly a spolu s darem Ducha Svatého jim předává svou božskou moc odpouštět hříchy. *Chápete, co jsem vám učinil?*⁽¹⁾ Můžeš to pochopit? To byl důvod, pro který se nechal zajmout, ponížit, zbičovat, ukřižovat, probodnout kopím a uložit do hrobu. Šlo mu o to, aby až do konce všech časů všichni, kdo opustili Boha, mohli opět *vstát a jít ke svému Otcovi*⁽²⁾.

Tito první Ježíšovi kněží se nejdříve museli sami přesvědčit o své lidské slabosti a hříšnosti, aby se nyní mohli stát hodnými správci Božího milosrdenství a dobroty. Až začnou štědře rozdávat svěřené Boží dary a pohoršení Kristovi nepřátelé se budou ptát: „*Čí mocí nebo čím jménem to děláte?*“, budou moci odpovědět tak, *aby to věděli všichni*: „*Ve jménu Ježíše Krista z Nazareta, kterého vy jste ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých.*“⁽³⁾ Nebudou to tedy tito slabi a chybní lidé, kdo tě zbaví břemene hříchů, ale sám Pán. Máš v sobě tolik pokory, abys v nich přijímal samotného Ježíše, nebo tě skepse a nedůvěra svazuje podobně jako Tomáše a trváš na hmatatelných důkazech? Ne-

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 4,32–35

Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši. Nikdo neřikal o ničem ze svého majetku, že je to jeho vlastní, ale měli všechno společné. Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost. A tak nikdo u nich nežil v nouzi. Kdo měli totiž pole nebo dům, prodávali je a peníze za to stržené přinášeli a kladli apoštolům k nohám. Z toho se pak rozdělovalo každému, jak kdo potřeboval.

2. čtení – 1 Jan 5,1–6

Milovaní! Každý, kdo věří, že Ježíš je Mesiáš, je narozen z Boha; každý, kdo miluje Boha Otce, miluje i toho, komu on dal život. Podle toho můžeme poznat, že milujeme Boží děti: když milujeme Boha a plníme jeho přikázání. Láska k Bohu záleží právě v tom, že zachováváme jeho přikázání. Jeho přikázání nejsou těžká, protože každý, kdo je narozen z Boha, vítězí nad světem. A to je vítězství, které přemohlo svět: naše víra. Kdo vítězí nad světem, není ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? Ježíš Kristus je ten, který přišel skrze vodu a krev; nejen skrze vodu, ale skrze vodu a krev. A to dosvědčuje Duch, protože Duch je pravda.

Pokračování na str. 4

odpovídá Pán dostatečně tvé povýšenosti a nedůvěře svými ranami, ale především samotnou svou přítomností? Neodmítá tě, sám vychází vstříc tvým požadavkům, aby ses mohl nejen dotknout jeho ran, ale přímo vstoupit do jeho otevřeného Srdce. Troufáš si i zde pochybovat? *Blahoslavení, kteří uvěřili!*

Pokloň se mu v nejhlubší úctě a vyznej: *Můj Pán a můj Bůh!* Děkuj mu za dary jeho milosti a milosrdenství, za dar kněžství, za dar svátosti smíření a dar Eucharistie. *Hospodinova pravice tě pozvedla, nezemřeš, ale budeš žít, abys mohl vypravovat o Hospodinových činech.*

Toto je den, který učinil Pán!⁽⁴⁾

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Jan 13,12; ⁽²⁾ srov. Lk 15,20;

⁽³⁾ srov. Sk 4,7–10; ⁽⁴⁾ Ž 118,24.

Svatý Martin I.

Svatý Martin I. je posledním z nástupců sv. Petra, který zemřel mučednickou smrtí. Odmítl být i jen přemýšlet o věroučném kompromisu, natož k němu přivolit. Zemřel kvůli tomu, že hlásal neochvějně zjevenou pravdu, jak ji potvrdil i jím svolaný koncil.

Pocházel z Todí, ležícího v italské Umbrii, rok jeho narození neznáme. Jeho otcem byl v dobách, kdy to ještě bylo možné a celibát se přísně nedodržoval, kněz Fabricius. Martin se nejpozději od dob svého dospívání pohyboval mezi vyššími vrstvami v samotném Římě a zde i přijal jáhenské svěcení. Musel se vykazovat nevšedním nadáním, když jej tehdejší papež Teodor I. vyslal do Konstantinopole, aby tam z pozice apokrisiáře neboli papežského legáta Svátý stolec zastupoval ve sporu s heretickými monotelety. Vyvracel zde neúspěšně jejich blud, že Ježíš měl toliko jednu vůli, a sice tu božskou.

Když pak Teodor I. v roce 649 dovršil počet svých pozemských dní, byl Martin pár týdnů nato (patrně 5. července) vybrán za jeho nástupce. Obdržel přitom biskupské svěcení. Jeho volitelé tak oběšli byzantského císaře Konstantina II., jež tehdejším právem bylo volbu uzнат,

či neuzнат. Konstantin se urazil a odmítl Martinovu volbu uzнат.

Martinův pontifikát spadl do vrcholu šíření monoteletského bludu, jemuž propadl nejen císař Konstantin II., leč i konstantinopolský patriarcha Pavel II. V duchu hesla „nejlepší obranou je útok“ svolal nový papež ještě téhož roku 649 do kostela Krista Spasitele na Lateránu koncil – opět bez císařova odsouhlasení. Ve dvaceti bodech odsuzujících pod pohrůžkou exkomunikace učení monoteletů definoval sněm (skládající se ze 105 biskupů západních a 30 východních) jasně právoplatnou nauku a tyto závěry rozeslal biskupům celého tehdejšího světa i byzantskému císaři. Otevřeně vyzval všechny zastávce nyní již veřejně právoplatně odsouzeného bludu monoteletismu ke zřeknutí se ho. Ty, kdo odmítli, exkomunikoval, jako např. soluňského arcibiskupa. Do Jeruzaléma a Antiochie pak papež Martin I. dosadil své vikáře.

Konstantin II. celou záležitost vnímal opět jako útok na vlastní autoritu. Nejen proto, že byl autorem tzv. Typos, v nichž přísně zakázal vést diskuse na téma počtu vůlí Ježíšových. Svou roli zde sehrála i císařova uražená ješitnost. Vyslal tudíž do Říma svého exarchu Olympia, aby projednávání této otázky zabránil. Když se to císařovu vyslanci nepovedlo, nařídil mu Martina zatknout a koncilní otce přimět, aby dekret odvolali. Olympios však svůj úkol

„Divím se velice neúčasti těch, kteří mi kdysi patřili, svých přátel a známých, že tak úplně na mé neštěstí zapomněli a že nechtějí, jak vidím, vědět, jestli ještě žiji, či nikoli. Ještě více jsem se divil těm, kteří patří k přesvaté Církvi sv. Petra, že se tak málo starají o úd vlastního těla a starosti mi neulehčují – aspoň v mých tělesných potřebách... Jaká to bázeň přepadla lidí, že zapomínají na přikázání Boží, či snad se bojí, koho se báti netřeba?

nesplnil. Vykonat podlý skutek mu nedovolil římský lid, jenž se za svého pastýře postavil. Rovněž míra podpory ostatních biskupů byla tak velká, že Olympios úkol nemohl splnit. Pokusil se proto o Martinovo zabití, a to dokonce při bohoslužbě – chtěl jej nechat usmrtit prostřednictvím svého ozbrojence v okamžiku, kdy on sám od něj bude přijímat svátostného Krista. Ozbrojenec však byl těsně před spácháním hrůzného činu na místě raněn slepotou. Přesvědčen nyní o tom, že Martin je mužem Božím, mu Olympios vše vyjevil, postavil se na jeho stranu a uprchl na Sicílii, kde se chtěl ukrýt před císařovým hněvem.

Pro Konstantina II. tím ovšem záležitost neskončila. Vsadil tentokrát na Teodora Kalliopase a ten se plně osvědčil. Dne 17. června 653 nemocného Martina císařovým jménem zatkl. Vůbec přitom nedbal, že Martin se utekl do baziliky sv. Jana v Lateránu, aby v ní využil odvěkého práva azylu, jež bylo garantováno i největším zločincům a spočívalo v tom, že v domě Božím je každý nedotknutelný. Lidé chtěli opět svého pastýře bránit

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Evangelium - Jan 20,19-31

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha Svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevložím

svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

i silou, avšak to Martin odmítl, nechtěje zapříčinit krveprolití, a dobrovolně se nechal odvést v poutech. Spolu s ním chtěli odejít do zajetí všichni přítomní kněží, ale Teodor Kalliopas to dovolil pouze šesti kněžím.

Teodor nařídil kapitánu lodi, aby plul co možná nejdéle a vzácného vězně co možná nejvíce mořil hladem a útrapami. Měl v plánu ho do Konstantinopole dovézt pořádně zbídačeného. Martin během několikaměsíční plavby nesměl vyjít ze zatuchlé kajuty na palubu, natož na pevninu, trpěl hladem a ponižováním od bezuzdné posádky. Jen nakrátko mohl nabrat síly na ostrově Naxos v jakési hospodě. Věřící, kteří mu tam přinesli jídlo, vojáci odehnali a jejich dary spořádali sami.

Poté, co po cestě trvajících bezmála půl druhého roku přirazila loď s papežem Martinem do Konstantinopole, byl dán nejprve napospas davu jakožto nepřítel státu a křesťanstva. Když se lůza na nebohém, postarším již muži dostatečně vyřádila, byl uvržen do temné kobky, v níž strávil plných 93 dní.

„Nedostávám vodu na mytí, třesu se zimou a dočista jsem zeslábl. Navíc mě trápí krvavé průjmy, neudržím se na nohou a každý pokrm, který mi tu dávají, ve mně vzbuzuje odpor. Snad mě všemohoucí Bůh brzy vysvobodí z těchto útrap. Kéž by v mých pronásledovatelích vzbudil upřímnou lítost,“ napsal z tohoto vězení.

Konstantin chtěl svému počínání dát právní rámec. Proto svolal soudní tribunál, jenž se jakoby náhodou skládal z jeho věrných dvořanů. Obvinění se netýkalo porušení císařova zákazu ohledně Typos, nýbrž smyšlené podpory a osnování vzpoury exarchy Olympia proti císaři, finanční podpory saracénských nájezdů (s nimi se údajně uprchnuvší Olympios spřáhl) na Byzantskou říši a protiprávnímu vyhlášení sebe papežem.

Ač se Martin vzdor celkovému vyčerpání bránil tak, že svou argumentaci umlčel svědky, neměl proti předem připravenému rozsudku na ději. K jeho vyslechnutí protokol žádal, aby obžalovaný stál. Byl však natolik zesláblý, že se na nohou neudržel, proto jej podpírali dva vojáci. Předtím ještě prohlásil, že přijímá každý způsob smrti.

Loutkový tribunál odsoudil papeže Martina ke zbavení všech funkcí i odsvěcení a nakonec i k trestu smrti rozse-

káním na kousky. Aby soudci svému rozhodnutí dodali pádnosti, zbavili katané Martina veřejně jeho pontifikálie i oděvu, nato mu nasadili na krk železnou obruč, na nohy mu nasadili těžké řetězy a takto jej vedli ulicemi Konstantinopole na posměch a varování všem do žaláře, kde měl vyčkat vykonání rozsudku. *„Dik a chvála Bohu Trojjedinému,“* mohl dav z úst odsouzence slyšet. Jen přímluva umírajícího konstantinopolského patriarchy Pavla II. mu zachránila život a jeho trest byl změněn na doživotí.

Martin byl po dvanácti týdnech převezen do krymského Chersonesu. Odtud se mu podařilo odeslat list, v němž psal o tom, že nemá co jíst, a zároveň si stýskal nad tím, že přátelé ho opustili:

„Divím se velice neúčasti těch, kteří mi kdysi patřili, svých přátel a známých, že tak úplně na mé neštěstí zapomněli a že nechtějí, jak vidím, vědět, jestli ještě žiji, či nikoli. Ještě více jsem se divil těm, kteří patří k přesvaté Církvi sv. Petra, že se tak málo starají o úd vlastního těla a starosti mi neulehčují – aspoň v mých tělesných potřebách. Vždyť i když kostel sv. Petra nemá zlato, má přece obilí a víno a jiné potřebné věci, které by mi mohli poslati. Jaká to bázeň přepadla lidi, že zapomínají na příkázání Boží, či snad se bojí, koho se báti netřeba? Kéž přímluva sv. Petra sílí jejich srdce v pravé víře a proti jakémukoliv nepříteli naší Církve svaté, kéž je učiní neochvějnými, zvláště pastýře, který je nad nimi! O mé ubohé tělo se Pán postará, jak

Velikonoční hymnus

Sv. Ambrož (†397)

Vskutku, toto je den Páně,
zjasněný svatým světlem Božím,
ten den, kdy byla vina světa
smazána krví Ježíšovou.

Ztraceným dává tento den
zahlédnout znovu světlo naděje.
Když i lotr našel milost,
kdo by se bál?

Ten, jehož vina smrt zasluhuje,
vydal se do Kristovy ruky a žije.
Jaký soud se zde koná,
jaké tajemství se tu zvěstuje?

Co může být podivuhodnější,
než když se vina stane milostí,
když láska zbavena je obav
a smrt nový život uhostí?

Pánu budiž čest a sláva vzdána,
který z hrobu vstal,
také Otcí a Duchu Svatému
po všechny časy až na věky.
Amen.

*Podle: Hic est dies verus Dei
(Toto je pravý den Boží)
z -sks- 8/2014 přeložil -mp-*

*se Mu zlíbí – ať neustávajícím soužením,
nebo ulehčením. Pán je blízko, nač se bu-
du starat? Doufám v jeho milosrdenství, že
již neotálí s cílem mého života.“*

Dodával, že o to více se modlí mj. za to, aby na papežský stolec neusedl hereetik – monothelita. Ještě za jeho života zvolili biskupové na důraznou radu Teodora Kalliopase papeže nového, hnání jednak strachem z případného exarchova postihu, jednak obavou, aby exarcha jménem císařovým nedosadil na Petrův stolec monothelitu. Martin s volbou Evžena I. navzdory zklamání z tohoto kroku souhlasil. Evžen pak kráčel pevně v linii, kterou Martin I. i jeho předchůdci vytyčili.

Martinovo vyhnanství netrvalo ani rok – dne 13. dubna 655 podlehl nelidským podmínkám, jimž byl vystaven, a odevzdal svou duši Pánu. Jeho hrob v místním mariánském kostele se stal cílem nespočtu poutníků, kteří jej ctíli jako mučedníka pro víru. Po Konstantinově skonu byly Martinovy ostatky přeneseny do Konstantinopole a ještě později do Říma.

Z duchovního pokladu Alice Lenczewske (47)

Místa v textu označena „†“ jsou slova Ježíšova, místa označena „•“ jsou slova Matky Boží, andělů, svatých či duší v očistci. Biblické texty jsou vždy od Ježíše po Alicině modlitbě a prosbě o slovo v duchu tzv. náhodného otevření.

Oproti předcházejícímu „Świadectwo“ Alice ve „Słowo pouczenia“ neoznačila každou Ježíšovu výpověď křížkem a svoji polopauzou, učinila to pouze částečně. Zachováváme autentický zápis mystičky.

Sobota 24. 6. 1989, 6:45 h.

Buď pro své bližní láskou – jako Já: tichý a srdce pokorného, který nedolomí nalomenou třtinu⁽¹⁾ a doutnající plamen promění v žár lásky.

Pátek 14. 7. 1989, 23 h.

Je třeba se v životě řídit výlučně dobrem duší: tvé i bližních a vyhýbat se všemu, co třeba jen připomíná zlo.

Zkoumej své úmysly: zda ti jde o pohodlí a požitek, nebo o vnitřní obohacení života druhých lidí.

Zdánlivé hříchy jsou hříchem.

„Ježíš mu odpověděl: »Je řečeno: Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.«“ (Lk 4,12)

Čtvrtek 27. 7. 1989, 13:25 h.

Ať tebou nezmitají vlny, které unášejí druhé. Ty máš vytrvat jako skála, o kterou se rozbije každý neklid, každé zlo, každá pochybnost či opuštěnost.

Tou skálou v tobě má být důvěra, láska a odevzdanost. Nade všechno odevzdání a svěření se tvému Bohu, který je neměnný, věčný. Který je Pokojem a Láskou, i Moudrostí.

Ty máš být taková. Ať je kolem tebe cokoliv, v tobě má být Můj pokoj a Má láska.

Buď bezpečným přístavem každému zbloudilému srdci. Přijmi, utišuj Mým pokojem v tobě. A naplňuj Mou láskou – syť Moje ubohé děti.

„Ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci, v mnohé vytrvalosti, v souženích, tísních, úzkostech, pod ranami, v žalářích, nepokojích, vyčerpanosti, v bezesných nocích, v hladovění; prokazujeme se bezúhonností, poznáním, trpělivostí, dobrotivostí, Duchem Svatým, nepředstíranou láskou, slovem pravdy, mocí Boží.“ (2 Kor 6,4–7)

Neděle 13. 8. 1989, 22:20 h.

Potřebná je dětinná odevzdanost a důvěřivost i horoucnost lásky připravené na všechno. Potřebná je rovněž tvoje rozhodnost a sebezapření. Odevzdanost v důvěře a věrnosti.

Vkládej veškeré své úsilí, aby byla zachována věrnost a míjelo všechno, co tu věrnost oslabuje. Nešetři sama sebe. Svými odřeknutými rozpaluj oheň lásky ve své duši.

Horoucí láska vyžaduje péči a vytrvalé úsilí. Nelituj ho pro Mě ani pro ty, které ve Mně potkáš. Každý člověk, kterého potkáš, je darem ode Mě proto, abys ho zahrnula Mou láskou, jaká v tobě plane.

Potřebný je dar tvého úsilí a tvého sebezapření, jako byly potřebné chléb a ryby apoštolů, abych je rozmnožil pro nakrmení zástupů.⁽²⁾

Tak budu množit to, co ty dáš ze sebe, a udiví tě množství znásobení Mé síly lásky v tobě.

Nelituj svého úsilí, jak být všude tam, kde jsem Já, a konat to, co Já dělám. Ať tvé srdce bdí a žhne, ať se namáhá v každodennosti.

„Jako je mrtvé tělo bez duše, tak je mrtvá víra bez skutků.“ (Jak 2,26)

Pondělí 4. 9. 1989, 10 h.

Jak málo znamená to, co je na povrchu tvého života. A jak mnoho to, co se děje v hlubinách tvé duše.

„Spravedlivý bude žít z víry.“ (Řím 1,17)

Středa 6. 9. 1989, 22:15 h.

Nebe, to jsem Já. Až budeš v nebi, budeš ve Mně už bez omezení, jaká nyní tvoří tělo. Budeš se Mne dotýkat celým svým bytím a všechno v tobě bude nebem: radostí a vnímáním stále rostoucí plnosti. A obdivem stále dokonalejším. Klidem a naplněním.

Pořád bude dokonalá radost, dokonalá krása, dynamická a stále bohatší. Nasyčení štěstím. Budeš přijímat Lásku a budeš milovat, toužit milovat.

Nebe, to jsem Já.

Mimo Mne je peklo: bolest oddělení a věčný hlad. Věčně nenasycený hlad a nepokoj, strach a útlak.

Pohled, Mé dítě: celý svět je ve Mně. I ty, maličká drobnůstka v tom světě, jsi ve Mně – milovaná, vytoužená, chráněná.

Pohled: celý jsem pro tebe. Nikdo a nic nezmenší tu Moji lásku. Má všemohoucnost spočívá také v tom, že pro každé Mo-

Tříkrálové pokladničky rozpečetěny, dárci letos sbírku podpořili 80 miliony korun

Příspěvky v pokladničkách Tříkrálové sbírky jsou sečteny a výsledná částka z nich dosáhla celkem 52,3 milionů korun. Dalších téměř 24 milionů přinesla on-line koleda na webových stránkách sbírky a přes 4 miliony doputovaly od štědrých dárců přes DMS. Celkem tak letošní Tříkrálová sbírka přinesla potřebným 80,3 milionů korun.

Ačkoli loňský součet byl o více než 50 milionů příznivější, tak dobrý výsledek letos nikdo nečekal. Kvůli epidemiologické situaci se totiž tradiční

koleda musela obejít bez toho hlavního: bez koledníků v ulicích.

Sbírka do pokladniček sice 24. ledna skončila, avšak do sbírky je do konce dubna stále možné přispět on-line na stránkách www.trikralovasbirka.cz, prostřednictvím DMS a převodem na účet dokonce celoročně. Na stejném webu je také uvedeno, kde přesně vybrané peníze v jednotlivých Charitách po celé zemi pomohou. Tříkrálová sbírka žije také na sociálních sítích Facebook, Youtube a Instagram.

Zdroj: Charita ČR

je dítě jsem celý. Každý má celou Moji lásku, celou Moji nádhery!

Jsem nerozdělitelný - ačkoliv jsem pro všechny.

Toužím tě naučit takto milovat a takto přijímat Lásku: každému dávat plnost Lásky a přijímat dar Lásky bez obav, že ti ho někdo vezme, umění.

Láska nemá žádné hranice a nikdy jí nebude chybět: ani té, kterou dostáváš, ani té, kterou dáváš. Štědrým srdcem dávej a štědrým přijímej - s královskou hojností, poněvadž královský dar dostáváš a královsky rozdáváš.

Buď si jistá Mojí láskou, protože to dává pokoj a radost a povzbuzuje ke štědrosti. I když tvé srdce bude krváčet Mou bolestí, radost a pokoj budou v tobě, protože máš Mne. A budeš se Mnou rozdávat a nikdy ti nebudu chybět. Nikdy ti nebude chybět Lásky.

Já jsem Lásky všudypřítomná, všezahrnující, nasycující všechny, kteří ji touží přijmout a dovolí, aby jim byla dána.

Neděle 10. 9. 1989, 3:50 h.

Ukázala se pravda o Bohu a lidech. O tom, jaký je Bůh a jací jsou lidé. Projevilo se to ve vzájemném vztahu: Boha vůči lidem a lidí vůči Bohu.

Ten vztah trvá dál a zvláštním způsobem sílí, když Slovo stojí před člověkem a on ho nemůže minout bez povšimnutí. Tehdy reaguje, jak chce, a je mu to dovoleno, podle svobodné vůle, kterou dostal. Ale je zodpovědný za svoje reakce a z nich se bude zodpovídat před spravedlností Otce a vůči Mému milosrdenství - pokud k němu ve zkroušenosti zavolá.

Taková je vůle Boha ve Svaté Trojici Jediného. Amen.

Mt 10,40-42 | Odměna za oddanost Ježíšovi

(Pokračování)

Z knihy Alicja Lenczewska: *Słowo pouczenia. Wydawnictwo Agape sp. z o.o., wydanie drugie zmienione, Poznań 2019. Přeložila -vv- (Redakčně upraveno)*

Poznámky:

(1) Srov. Iz 42,3; Mt 11,29.

(2) Srov. Mt 14,13-21; Mt 15,32-38; Mk 6,32-44; Mk 8,1-9; Lk 9,12-17; Jan 6,10-14.

„Čas utíká, věčnost čeká“

Svědectví mnoha svatých potvrzují, že nebe, peklo i očistec nejsou výplody lidské představivosti nebo hypotetickými skutečnostmi, ale že jsou reálnými stavy - jistějšími než svět, který nás obklopuje. Po soudu ve chvíli smrti se duše každého z nás dostane na jedno z těch míst. Život i svět pomíjejí, ale život po smrti je věčný...

V jedné ze svých vizí svatá Faustyna spatřila dvě cesty: „Jednu širokou, posypanou pískem a květy, plnou radosti a hudby a nejrůznějších příjemných věcí. Lidé jdou tou cestou, tančí a baví se - přicházeli na konec, nevidí, že už je konec. A na konci té cesty byla strašná propast - jícen pekla. Ty duše poslepu padaly do té propasti, jak šly, tak také padaly. A bylo jich tolik, že je nebylo možné spočítat. A viděla jsem druhou cestu, spíš stezku, neboť byla úzká a pokrytá trním a kameny, a lidé, kteří po ní šli se slzami v očích a jejichž údělem byly nejrůznější bolesti. Někteří padali na ty kameny, ale hned vstávali a šli dál. A na konci cesty byla překrásná zahrada přeplněná štěstím všeho druhu a všechny ty duše tam vcházely. Hned v první chvíli zapomínaly na svá utrpení.“ (Deníček 153) První z vylíčených cest je cesta do pekla, druhá zase - do nebe. Výběr každé z nich záleží výlučně na nás samotných...

„Neznáte dne ani hodiny“

(Mt 25,13)

Svatá Faustyna velmi soucítila s osobami nevěřícími v život věčný. „Ó můj Bože,“ psala, „jak je mi líto lidí, kteří nevěří ve věčný život, jak se za ně modlím, aby i je objal paprsek milosrdenství a aby je Bůh přivinul do své otcovské náruče.“ (D 780)

Mystička také varovala, aby se svatá zpověď neodkládala na později. Žádný člověk nezná ani dobu, ani okolnosti svého odchodu z tohoto světa. „Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu,“ říká Pán Ježíš (Mt 25,13). Smrt může přijít náhle, ve chvíli, kdy to nejméně očekáváme. Může to být smrt například v důsledku tragické události, která přerve naši mladost. Může také znamenat konec dlouhodobé nemoci zakončující naše stáří. V takovém případě má člověk více času, aby se na odchod připravil. Smrt může přijít náhle, nebo také probíhat v podobě poma-

lé agonie. Proto je tak důležité, abychom často a pravidelně využívali možnosti svatých svátostí a při svaté zpovědi okamžitě povstávali z každého smrtelného hříchu. Někteří svatí dokonce radí, abychom si každý měsíc určili jeden den, kdy bychom dávali do pořádku všechny naše záležitosti a zpovídali se tak, jako bychom se měli připravit na dobrou smrt.

V *Katechismu katolické církve* čteme: „Záhada lidského údělu nejvíce vystupuje tváří v tvář smrti. Z jedné strany je tělesná smrt přirozená, avšak pro víru je ve skutečnosti »odplatou za hřích« (Řím 6,23). A pro ty, kteří umírají v Kristově milosti, je účastí na smrti Pána, aby mohli mít podíl na jeho vzkříšení.“ (KKC 1006)

Svatá Faustyna popsala vize svých předsmrtných utrpení: „Náhle slabost - smrtelné utrpení. Nebyla to smrt, čili přechod do opravdového života, ale ochutnání jejího utrpení. [...] Také přichází zvláštní strach, navzdory důvěře. Prála jsem si přijmout poslední svátosti. Avšak svatá zpověď je velmi obtížná, přestože se chci zpovídat. Člověk neví, co říká, jedno začne, druhé nedokončí. - Kéž Bůh uchová všechny duše od toho odkládání zpovědi na poslední chvíli. Poznala jsem velikou moc slov kněze, která proudí do duše nemocného. Když jsem se zeptala otce - zda jsem připravena stanout před Bohem a zda mohu být klidná, obdržela jsem odpověď: Můžeš být úplně klidná, nejen teď, ale po každé týdenní zpovědi. - Boží milost, jež doprovází tato slova kněze, je veliká. Duše pocituje sílu a odvahu k boji.“ (D 321) „Ó šťastná hodino, v níž musíme vidět všechny své skutky v celé nahotě a [bídě]; ani jediný není ztracen, věrně nás budou doprovázet k Božimu soudu. Chybí mi slova a přirovnání, abych vyslovila tak strašné věci, a i když se mi zdá, že ta duše není zavržena, přesto se její muka ničím neliší od pekelných muk, jenom s tím rozdílem, [že] jednou skončí.“ (D 426)

Chvilé smrti bude strašná pro lidi, kteří se během pozemského života vědomě a dobrovolně pohroužili do otroctví hříchů. Avšak pro lidi čistého srdce bude smrt přechodem do plnosti života v Kristu. „Smrt je Kristem přeměněna. I Ježíš, Boží Syn, podstoupil smrt, jež je příznačná pro lidský úděl. Avšak navzdory smrtelným úzkostem ji vzal na sebe úkonem naprostého a svobodného podrobení se vůli svého Otce. Ježíšova poslušnost proměnila prokletí smrti v požehnání.“ (KKC 1009) „Smrtí Bůh volá člověka k sobě. Proto může křesťan zakoušet vůči smrti podobnou touhu, jakou měl svatý Pavel: »Mám touhu zemřít a být s Kristem« (Flp 1,23); a může proměnit podle Kristova příkladu svou vlastní smrt v úkon poslušnosti a lásky k Otci.“ (KKC 1011)

Peklo skutečně existuje!

V průběhu soudu ve chvíli smrti „ano“ řečené Kristu se stane nebem nebo očistcem, naopak odmítnutí jeho milosrdenství se stane peklem. Jeden z neznámějších exorcistů na světě, P. Gabriele Amorth, řekl, že „největším ďáblovým podvodem je namluvit lidem, že on není“. V dobách, kdy značná část společnosti nevěří v existenci pekla a satana, nastává naléhavá potřeba připomínat, že to je pravdivá skutečnost, jejíž existenci potvrzují četná svědectví svatých, mystiků nebo lidí, kteří zažili tzv. klinickou smrt.

Neobvykle vzrušující vizi pekla nám předala **sv. Faustyna**: „Dnes mě anděl zavedl do propastí pekla. Je to místo velkých bolestí, jak je strašně rozlehlé. Viděla jsem tam tyto druhy utrpení: první utrpení, které tvoří peklo, je ztráta Boha; druhé – ustavičné výčitky svědomí; třetí – tento úděl se už nikdy nezmění; čtvrté utrpení je oheň, který bude duši pronikat, ale nezničí ji, je to strašné utrpení, je to čistě duchovní oheň zapálený Božím hněvem; páté utrpení – je ustavičná temnota, strašný dusivý pach, i přes temnotu se satani a zavržené duše navzájem vidí a vidí všechno zlo ostatních i své; šesté utrpení – je neustálá společnost satana; sedmé utrpení – je strašné zoufalství, nenávisť k Bohu, zlořečení, proklínání, rouhání. Jsou to muka, která všichni zavržení trpí společně, ale to ještě není konec útrap – jsou muka pro jednotlivé duše, jsou to bolesti smyslů, čím která duše hře-

šila, tím je trápena strašným a nepopsatelným způsobem. Jsou zde strašné kobky, propasti bolesti, kde se jedno utrpení liší od druhého. [...] Ať si je hříšník vědom, že jakým smyslem hřeší, takovým bude sužován po celou věčnost; píšu to z Božího rozkazu, aby se žádná duše ne-

vymlouvala, že peklo není, anebo že tam nikdo nebyl a neví, jaké to tam je. Já, sestra Faustyna, jsem z Božího rozkazu byla v propastech pekla proto, abych duším říkala a dosvědčovala, že peklo je. [...] To, co jsem napsala, je slabým stínem věcí, které jsem viděla. Všimla jsem si jednoho, že je tam nejvíce těch duší, které nevěřily, že peklo je. Když jsem přišla k sobě, nemohla jsem se vzpamatovat z údesu, jak strašně tam duše trpí, proto se ještě horlivěji modlím za obrácení hříšníků, ustavičně na ně svolávám Boží milosrdenství. Můj Ježíši, raději bych do konce světa umírala v největších útrapách, než abych tě urazila sebemenším hříchem.“ (D 741)

Matka Boží ve Fatimě vyjevila dětem tři tajemství. V prvním tajemství ukázala pravdu o existenci pekla. Maria nám připomenula, že posledním důsledkem odmítnutí Boha člověkem je peklo. Dne 13. července 1917 fatimské děti zažily vizi pekla, kterou na biskupovo vybidnutí později vyličila sestra Lucie: „Naše Milá Paní nám ukázala velké ohnivé moře, které se zdálo být v hloubi země. Viděli jsme ďábly ponořeny do tohoto ohně a duše, jako by byly průhledně černé nebo hnědé, žhnoucí uhlíky v lidské podobě.

Pohybovaly se v ohni, vyhazovány nahoru z plamenů, které samy ze sebe vystupovaly z oblaků kouře. Padaly do všech stran jako jiskry při velkých ohních, jakoby bez tíže a rovnováhy, za bolestného řevu a výkřiků zoufalství, které vyvolávaly třesení a strnulost hrůzou. [...] Pozvedli jsme oči k Naší Milé Paní, která plná dobroty a smutku řekla: »Viděli jste peklo, kam přicházejí duše ubohých hříšníků. Aby se zachránily, chce založit Bůh ve světě pobožnost k mému Neposkrvněnému Srdci. Když lidé budou konat, co vám řeknu, budou zachráněny mnohé duše a nastane pokoj na světě.«“

Sestra Lucie vzpomínala, že vidění pekla do té míry vyděsilo sedmiletou Hycintu, že často sedávala na zemi nebo na nějakém kamení a zamyšlená začínala promlouvat: „Peklo, peklo, jak je mi líto těch duší, které jdou do pekla, i těch lidí, kteří tam zaživa hoří jako dřevo v ohni.“ Trásla se, poklekala s rukama sepjatýma a opakovala modlitbu, kterou nás Naše Paní naučila:

„Ó můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které Tvého milosrdenství nejvíce potřebují.“

Mocná síla modlitby i obětovaného utrpení

Fatimské poselství, které je výstrahou a důraznou výzvou Matky Boží k obrácení, „...není jednorázové. Její výzva musí být přijímána od pokolení do pokolení shodně s novými »znameními času«. Je třeba se k němu neustále vracet. Je třeba ho přijímat stále znovu,“ říkal **sv. Jan Pavel II.** Matka Boží prosila ve Fatimě o modlitbu, pokání a o utrpení obětovaná Ježíši na úmysl obrácení hříšníků, poněvadž největším ohrožením člověka a lidstva je ateismus, setrvávání v hříchu a neochota k obrácení, čili žít tak, jako by Boha nebylo.

Všichni jsme pozváni k modlitbě a k obětování každého utrpení na úmysl obrácení hříšníků, kteří jdou cestou vedoucí do věčné záhuby.

„Chápu hodnotu nejmenších obětí,“ psala **služebnice Boží Josefa Menéndez**, „Ježíš je sbírá a používá je pro spásu duší. Velikým zaslepením je vyhýbat se utrpení, třeba v nejmenších věcech, poněvadž to má ohromnou cenu nejenom

pro nás, ale slouží také k záchraně mnoha duší.“ (*Wezwanie do miłości. Zapiski objawień Pana Jezusa siostrze Józefie Menéndez, s. 244*)

Jak silná je moc modlitby za umírající, popisovala svatá Faustyna. Pán Ježíš jí prosil: „Neustále se modli korunku, kterou jsem tě naučil. Každý, kdo se ji bude modlit, dosáhne velkého milosrdenství v hodině smrti. Kněží ji budou dávat hříšníkům jako poslední záchranu; i kdyby byl hříšník sebevíc zatvrzelý, jestliže se jen jednou pomodlí tuto korunku, dosáhne u mého nekonečného milosrdenství milost.“ (D 687) Jindy jí zase Pán Ježíš řekl: „Má dcero, pomoz mi zachránit jistěho umírajícího hříšníka; pomodli se za něho tu korunku, kterou jsem tě naučil.« Když jsem se začala modlit tu korunku, uviděla jsem toho umírajícího, jak strašně trpí a bojuje. Bránil ho anděl strážný, ale byl jakoby bezmocný vůči tak velké ubohosti té duše. Celé množství satanů na tu duši čekalo, ale během modlitby té korunky jsem uviděla Ježíše tak, jak je namalovaný na tom obraze. Ty paprsky, které vytryskly z Ježíšova Srdce, zaplavily nemocného a síly temnoty poděšeně utekly. Nemocný pokojně naposledy vydechl. Když jsem se vzpamatovala, pochopila jsem, jak je ta korunka u umírajících důležitá, ona usmíruje Boží hněv.“ (D 1565)

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše se rovněž modlila za obrácení hříšníků. Její svědectví dokládá, že modlitba má velkou moc a může přivést k obrácení i největšího hříšníka, a to doslovně v poslední chvíli před smrtí. „Slyšela jsem kdysi,“ psala sv. Terezie, „jak mluvili o velkém zločinci, který měl být odsouzen k smrti za strašné vraždy; všechno ukazovalo na to, že umře, aniž by projevil lítost. Nechtěla jsem za žádnou cenu dopustit, aby šel do pekla, a využila jsem na ten úmysl všechny mně dostupné prostředky. [...] Obětovala jsem Dobrému Bohu všechny nekonečné zásluhy našeho Pána, poklady Církve svaté, nakonec jsem poprosila Celinu [sestra světice – pozn. autora], aby nechala na můj úmysl sloužit mši svatou. [...] Chtěla jsem, aby se všechna stvoření sjednotila se mnou s cílem získat milost pro viníka. V hloubi srdce jsem pociťovala jistotu, že moje touhy budou naplněny, a nejenom to, chtějíc si do budoucna dodat odvahy k modlitbě za hříšníky, řekla jsem Dobré-

Poselství Královny míru pro Mirjanu:

Pro Mirjanu skončila denní zjevení již v roce 1982, když obdržela všech 10 tajemství, ale Panna Maria jí slíbila, že až do konce svého života bude mít zjevení v den svých narozenin, a tak tomu bylo i letos.

„Drahé děti! Mateřsky vás vyzývám, abyste se vrátily k radosti a pravdě evangelia. Abyste se vrátily k lásce mého Syna, protože on vás čeká s otevřenou náručí. Abyste všechno, co v životě děláte, dělaly s mým Synem, s láskou. Abyste měly požehnání. Aby vaše spiritualita byla vnitřní, a ne jen vnější. Jenom tím způsobem budete pokorní, velkodušní, naplnění láskou a radostní. A moje mateřské srdce se bude radovat s vámi. Děkuji vám.“

18. března 2021

mu Bohu, že důvěřuji neochvějně Ježíšovu nekonečnému milosrdenství a jsem si naprosto jistá, že odpustí ubohému hříšníkovi Pranzinimu, a že v to budu věřit dokonce i tehdy, kdyby se nevyzpoval a neprojevil žádné znamení zkroušenosti, avšak o to znamení prosím. [...] Má modlitba byla doslovně vyslyšena! [...] Den po jeho exekuci se mi dostal do rukou deník »La Croix«. Rychle jsem ho otevřela, a co vidím? [...] Pranzini bez zpovědi vstoupil ke gilotině a chystal se vložit hlavu do ponurého otvoru, když se najednou, pohnut nečekaným popudem, obrátil, chytil krucifix podaný mu knězem a třikrát políbil jeho svaté rány! Potom přišla jeho duše přijmout milosrdný výrok.“ (sv. Terezie od Dítěte Ježíše, *Dějiny duše*)

Svatá Faustyna napsala, jak se lidé chovají v agonii v různých stavech hříšnosti: „Často doprovázím umírající a vyprošuji jim důvěru v Boží milosrdenství a prosím Boha za velikost Boží milosti, která vždycky vítězí. Nejednou Boží milosrdenství hříšníka zachycuje v poslední chvíli, zvláštním a tajemným způsobem. Navenek se nám jeví, jako by všechno bylo ztraceno, ale není tomu tak; duše, osvícena paprskem silné poslední Boží milosti, se v poslední chvíli obrací k Bohu s takovou silou lásky, že ihned dostává od Boha [odpuštění] vin i trestů a navenek ničím neprojevuje ani lítost nebo zkroušenost, protože na vnější věci už [tyto duše] nereagují. Jak neproniknutelné je Boží milosrdenství. Ale hrůza, jsou i duše, které dobrovolně a vědomě tuto milost odmítají a pohrdají jí. I když již umírají, milosrdný Bůh dává duši ten jasný vnitřní okamžik, že pokud duše chce, má mož-

nost se k Bohu vrátit. Avšak nejednou je zatvrzelost duši tak veliká, že vědomě volí peklo, maří všechny modlitby, které za ně Bohu jiné duše přednášejí, a dokonce samo úsilí Boha.“ (D 1698)

Soud ve chvíli smrti

Svatý Jan od Kříže napsal, že „v podvečer našeho života budeme souzeni z lásky“. Celý náš pozemský život má být dozráním k lásce a přípravou na hodinu smrti. Je to nejzávažnější chvíle našeho života na zemi, poněvadž tehdy se rozhoduje o naší věčnosti: o spáse, nebo zavržení. Tehdy se bude počítat jenom láska.

Katolická církev nás ve svém učení seznamuje s tím, že: „Smrt ukončuje život člověka, to znamená, ukončuje čas otevřený k přijetí nebo odmítnutí božské milosti projevené v Kristu. Nový zákon mluví o soudu hlavně ve výhledu na konečné setkání s Kristem při jeho druhém příchodu, ale mluví také na více místech o bezprostřední odplatě, kterou po smrti dostane každý podle svých skutků a své víry. Podobenství o chudém Lazarovi a Kristova slova na kříži pronesená ke kajícímu zločinci, stejně jako další texty Nového zákona, mluví o konečném osudu duše, který může být pro každého jiný.“ (KKC 1021) „Každý člověk hned po smrti obdrží ve své nesmrtelné duši při soukromém soudu, který hodnotí jeho život ve vztahu ke Kristu, svou věčnou odplatu: buď projde očišťováním, nebo ihned vchází do nebeské blaženosti, nebo je ihned navždy zavržen.“ (KKC 1022)

*Z Miłujcie się 1/2020 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Poslední zpověď Fryderyka Chopina

Fryderyk Chopin, když už byl na prahu smrti, pochopil, že největším a neocenitelným pokladem je smířit se s Bohem ve svátosti pokání a spojit se s ním ve svatém přijímání.

Navzdory mnoha v literatuře za léta vytvářeným míněním, tendenčním či přímo nespravedlivým hodnocením Chopina, byl on člověkem věřícím a zbožným. Byl však, jako každý z nás, člověkem z masa a kostí – měl slabosti a dopouštěl se hříchů.

Jeden z nejgeniálnějších skladatelů všech dob se narodil matce Polce a otci Francouzovi. Přišel na svět v Żelazowé Woli poblíž Varšavy, pravděpodobně 1. března 1810. Byl pokřtěn a vychován v katolické víře. Jeho matka se po celý život vyznačovala výjimečnou zbožností. Mladý skladatel tak vyrůstal v domě prosáklém zbožností, v němž navíc vládla velmi vlastenecká atmosféra. Je třeba dodat, že ačkoliv jeho otec byl rodilým Francouzem, když se ve věku 16 let dostal do Polska, zpolonizoval se a za několik let se podílel na Kościuszkově povstání, během něhož byl raněn.

Chopin byl od mládí velice křehkého zdraví. Žil s vědomím ohrožení mj. smrtelnou nemocí plic. V mladém věku musel Polsko opustit – jak se pak ukázalo – navždy. Prožil drama pádu a Rusy brutálně potlačeného listopadového povstání. Trpěl odloučením od nejbližších a steskem po vlasti. Po odjezdu ze země ve věku 20 let se potkal se svými rodiči už jenom jednou. Prožil několik milostných neúspěchů. Všechny tyto záležitosti se ho dotýkaly tím více, že byl od přírody obdařen mimořádnou vnímavostí. V roce 1836 se zasnoubil s Marií Wodzińskou. O rok později, po zrušení zasnub Mariinými rodiči, se Chopin na devět let spojil se známou francouzskou spisovatelkou – George Sandovou. Nebyl to ale typický románek či život „bez svatby“, jakých nám dnešní život nabízí hodně. Skladatel sám toužil po lásce a skutečném rodinném životě, což mu v cizině velmi chybělo. Sotva po několika měsících „idyly“ se Sandovou skladatel prožil tak prudký a náhlý návrat nemoci, že byl blízko smrti. Od té chvíle na sebe spisovatelka vzala roli opatrovatelky, někdy i ošetřovatelky nemocného Chopina, vztah obou zamilovaných se proměnil

v přátelství a oddanost. Od té doby život geniálního hudebníka balancoval na hranici života a smrti. Fryderyk Chopin zemřel 17. října 1849, měl pouhých 39 let.

„Věřím, jak mě naučila matka!“

Po opuštění vlasti se Fryderyk neprestal najednou zúčastňovat bohoslužeb. Je však jisto, že krátce po svém příchodu do Paříže se dostal do okruhu tamější aristokratické elity, obklopován většinou bezbožnými a antiklerikálními příznivci jeho hudby. Chopin se poznenáhlu začal vzdalovat od církve a přestal chodit ke svátostem. Nikdy ale neztratil víru v Boha, ani se nezřekl svého katolického vychování.

Svědectvím Chopinovy víry je jeho korespondence, jakož i výpovědi lidí z jeho okruhu. V přibližně 420 dodnes uchovaných skladatelových dopisech se až sedmdesátkrát – a to v dopisech psaných v různých obdobích jeho života – projevuje vztah k Bohu. Nejsou to jenom obraty, které by se daly označit za čistě formální. Mezi nimi se dá najít mnoho takových, které svědčí o autentické víře, ale i Chopinem praktikované modlitbě. V dopisech

Fryderyk Chopin, fotografie – reprodukce daguerrotypu Louise-Augusteho Bissona, kolem r. 1847

své rodině a přátelům mj. psal: „Já se tu pomodlím“ (dopis z r. 1842), „Ať Vám dobrý Bůh vždycky žehná“ (r. 1845), „Provázej Tě Bůh“ (r. 1848) atd. V korespondenci umělec také připomíná liturgický svátek, který na ten den připadá. A výpovědi lidí z jeho nejbližšího okolí jsou spolehlivé, nepřipouštějí žádné pochybnosti o skladatelově víře. Přílišná důvěrnost mezi Chopinem a Sandovou byla jistě důvodem výčitek svědomí, které hudebník pociťoval, protože sama spisovatelka po letech vyznala: „Jedno mu nedokážu odpustit – jeho uzavřenost v katolicismu.“ Ve svých denících zas uvedla, že po devět let přátelství s Chopinem s ním žila „jako v klášterním celibátu“. Tak opravdu tedy jejich romance, v čistě smyslovém pojetí, existovala více v pomluvách a v salónech, potom zase už výlučně na stránkách biografických knížek vzbuzujících senzací, nemajících žádnou odbornost. Ten příklad ukazuje, jak snadno se dá prostřednictvím klepů a pomluv znetvořit čísi obraz. Tím snáze se to dá udělat, když se to děje kolem osoby, která už dávno nežije, a nemůže se tedy bránit... Tím silněji také znějí slova Chopinova přítele – proslulého klavíristy Ference Liszta, který v umělcově první biografii (publikované již v r. 1852) napsal, že on byl člověkem „hluboce věřícím a upřímně spojeným s katolicismem“.

„To, co jsem přijal, je nad každou cenu“

Svědectví Chopinova duchovního života v posledních měsících jeho života představuje zprávu „z první ruky“, poněvadž je od samotného skladatelova zpovědníka – jeho přítele a duchovního vůdce polské emigrace v Paříži – resurekcionisty P. Alexandra Jełowického. V dopise Ksawere Grocholské, napsaném čtyři dny po Chopinově smrti, uvádí neobvykle zajímavé okolnosti související s umělcovým odchodem z tohoto světa:

„Zvěst [o blížící se Chopinově smrti – pozn. autora] (...) mě potkala (...) při mém návratu (...) do Paříže. Okamžitě jsem běžel k tomu svému příteli od dětských

let (...). Objali jsme se navzájem, a naše smíšené slzy nám ukázaly, že už se konec blíží. Mlél z posledního. Chrádl a viditelně zhasínal, avšak neplakal nad sebou, ale spíše nade mnou zaplakal, lituje vražedné smrti mého bratra Edwarda, kterého také miloval [řeč je o plukovníku Edwardovi Jełowickém, odsouzeném k trestu smrti za účast na říjnovém povstání ve Vídni v r. 1848 – pozn. autora]. Využil jsem té jeho rozbolavělosti, abych mu připomenul matku a její připomínkou v něm probudil víru, které ho naučila. »Ach, rozumím ti,« řekl mi, »nechtěl bych umřít bez svátostí, abych nezarmoutil svou milovanou matku, ale nemohu je přijmout, protože už jim nerozumím po tvém. Pochopil bych ještě sladkost zpovědi plynoucí ze svěření se příteli, ale zpověď jako svátost vůbec nechápu. Jestli chceš, tak kvůli tvému přátelství se u tebe vyzpovídám, ale jinak ne.« Na tato a další Chopinova slova se mi sevřelo srdce a zaplakal jsem. Lito mi bylo (...) té milé duše. Utěšoval jsem ho, jak jen jsem mohl, ať už Nejsvětější Pannou či Panem Ježíšem, i nejdojemnějšími obrazy Božího milosrdenství. Nic nepomáhalo. (...) Uplynuly dlouhé měsíce s mými častými návštěvami, ale bez výsledku. Modlil jsem se však s důvěrou, že ta duše nezhyne. Modlili jsme se za to všichni resurekcionisté, obzvláště v době rekollekcí. Až 12. toho měsíce [října 1849 – pozn. autora] večer mě přivolává co nejrychleji doktor Cruveilhier, říká, že za nic neručí. Chvějící se vzrušením stanul jsem u Chopinových dveří, které byly poprvé přede mnou zavřené. Ale po chvíli přikázal, aby mě vpustili, ale jen proto, aby mi stiskl ruku a řekl: »Mám tě moc rád, ale neříkej nic, běž spát.« Představ si, kdo můžeš, jakou noc jsem prožil! Nazitří byl svátek sv. Eduarda, patrona mého milovaného bratra. Obětoval jsem za jeho duši mši svatou a takto jsem prosil Boha: »Ó Bože, slitování! Jestliže je Ti milá duše mého bratra Edwarda, dej mi dnes duši Fryderykovu!« Tak se zdvojenou péčí jsem šel k Chopinovi. Našel jsem ho u snídaně, na kterou mě pozval, ale já jsem řekl: »Příteli můj milovaný, dnes má svátek můj bratr Edward.« Chopin vzdychl, a já jsem hovořil dál: »V den mého bratra dej mi dárek.« – »Dám ti, co chceš,« odpověděl Chopin a já jsem reagoval: »Dej mi svoji duši!« – »Rozumím ti, vezmi si ji!« – od-

Eugène Delacroix, Portrét Chopina, kolem r. 1838

pověděl Chopin. (...) ve svém srdci jsem zvolal k Pánu: »Vezmi si ji sám!« A podal jsem Chopinovi Pána Ježíše ukřižovaného, pokládaje Ho v mlčení na jeho ruce. Z očí mu vytryskly slzy. »Věříš?« zeptal jsem se. Odpověděl: »Věřím.« – »Jak tě matka naučila?« Odpověděl: »Jak mě naučila matka!« A s pohledem upřeným na Pána Ježíše ukřižovaného zvládl svoji svatou zpověď. „Trvala asi hodně dlouho. Po ní umírající dostal viaticum a požádal o svátost pomazání nemocných. „Po chvíli přikázal dát kostelníkovi dvacetkrát víc, než se obvykle dává.“ Když kněz řekl, že je to příliš velký dar, skladatel odpověděl: „Není velký, protože to, co jsem přijal, je nad každou cenu.“ Skutečnost, že Chopin vynaložil tak velký dar, je velmi výmluvná, obzvláště vezmeme-li v úvahu, že v posledních měsících před smrtí byl stav jeho financi – kvůli jeho nemoci – žalostný.

Teofil Kwiatkowski, Poslední chvíle Fryderyka Chopina, obraz z let 1849–1850 (v levém horním rohu je vidět postavu Chopinova zpovědníka, P. Jełowického)

Musela mu pomáhat rodina a anonymní podporovatelé. Na prahu smrti, zbavený všeho, Chopin porozuměl, že největším, neocenitelným pokladem je smíření se s Bohem ve svátosti pokání a sjednocení se s ním ve svatém přijímání.

„Už jsem u pramene štěstí!“

Kněz Jełowicki podává zprávu, že od chvíle zpovědi, proměněný milostí Boží, se Chopin stal jakoby jiným člověkem, dalo by se možná říci, že už svatým.

„Toho dne začalo Chopinovo umírání, které trvalo čtyři dny a noci. Trpělivost, odevzdanost Bohu, a často i potěšení ho provázely až do posledního vydechnutí. Uprostřed největších bolestí vypovídal svoje štěstí a děkoval Bohu, ba až vykřikoval svoji lásku k němu a touhu spojit se s ním co nejdříve. A vypravoval o svém štěstí přátelům, kteří se s ním přicházeli rozloučit (...). Již se mu nedostávalo dechu, už se zdálo, že umírá, už jako by utichlo sténání, ztrácela se přítomnost. Vyděsili se všichni a houfem se tlačili do jeho pokoje, čekající s tlukoucím srdcem už poslední chvíle. Vtom se Chopin, otevřev oči a spatřiv ten houf, zeptal: »Co oni tu dělají? Proč se nemodlí?« I padli všichni se mnou na kolena i pomodlil jsem se litanii ke všem svatým, na kterou i protestanti odpovídali. Den i noc takřka neustále držel mne za obě ruce, nechtěje mne pustit, promlouvaje: »Ty mne neopustíš v té rozhodné chvíli.« (...) A co chvíli volal: »Ježíši, Maria!« a líbal kříž s nadšením víry, naděje a veliké lásky. Někdy promlouval k přítomným, s největší jímavostí hovořil: »Miluji Boha i lidi! ... Dobře je mi, že tak umírám... (...) Neplačte, přátelé moji. Jsem šťastný! Cítím, že umírám. Modlete se za mne! Na shledanou v nebi!« Hned zase lékařům usilujícím udržet v něm život říkal: »Pusťte mne, necht' umřu. Již mi Bůh odpustil, již mne volá k sobě! Pusťte mne, chci umřít!« A znovu: »Ó přepěkná to dovednost, prodlužovat utrpení. Kdyby ještě k čemu dobrému, k jaké oběti! (...) Bůh se nezmýlil. On mne očisťuje. Ó, jak (je) Bůh dobrý, že mne na tom světě kárá!« (...) Při vlastním skonu ještě jednou zopakoval nejsladší jména: Ježíš, Maria, Josef, přitiskl kříž k ústům a k srdci svému i posledním dechem vyslovil tato slova: »Jsem již u pramene štěstí!« A skonal. Tak zemřel Chopin!“

„Kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce“

Když Chopin umíral, věděl, že jeho tělo nebude moci spočívat v milované vlasti. Poprosil tedy, aby alespoň jeho srdce po smrti převezli do Varšavy. O 30 let později bylo zazděno do pilíře baziliky Svatého Kříže na Krakovském předměstí ve Varšavě, na něm byla umístěna tabulka s nápisem: „Kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.“ (Mt 6,21) Srdce jednoho z největších Poláků spočinulo blízko toho, co mu bylo nejdražší – ve vlasti a v jeho bývalé farní svatyni. A slova z Matoušova evangelia nám připomínají, že máme žít tak, abychom se snažili hromadit poklady v nebi, a ne na zemi.

Za desítky let po Chopinově smrti narostlo na jeho téma hodně mýtů a nejednou mínění mu křivdících. Jak lehce dokážeme hodnotit bližního! A zatím křesťan nemá nikdy soudit druhého člověka, ale

jen odmítat výlučně jeho hříšné postoje. Nemá rovněž nikdy předem usuzovat na zlou vůli nebo záměry bližního, ale snažit se v něm nacházet dobro. Nesmíme se nikdy stavět do role jediného Soudce, kterým je Bůh. Jedině Bůh zná plně srdce člověka a jeho skutečné záměry. „Nesudte, a nebudete souzeni; (...) Jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.“ (Lk 6,37–38) Jediné právo na souzení člověka má sám Stvořitel. Soud nastane hned po naší smrti. „A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud...“ (Žid 9,27) Až do poslední chvíle v životě má však člověk možnost kát se, litovat svých hříchů, obrátit se, a pak následuje – spása. Bůh ve svém velikém a nekonečném milosrdenství dává člověku takovou šanci!

Po většinu svého života zápasil Chopin s bolestnou nemocí, kterou trpělivě snášel. Zážitek fyzického, psychického i duchovního utrpení se pro něj stal milostí, poněvadž se jím přiblížil Bohu. Když se

vyzpovídal, přijal svatě přijímání a svátost pomazání nemocných, odcházel z tohoto světa smířený s Bohem a v pověsti svatosti. Nejenže zcela přijal utrpení, ale přímo za ně děkoval! Přijal je jako odpovídající pokání za své hříchy a možnost očištění své duše již zde na zemi. Spojený s Bohem skrze utrpení snášel je s andělskou a podivuhodnou trpělivostí. Prokázal tak svědectví opravdové a hluboké víry.

Přestože v době předcházející své smrti se Chopin od církve vzdálil a nevedl svátostný život, tak v hloubi duše nikdy nepřestal věřit v Boha. Vždyť tak vznešenou, jemnou a produhovnělou hudbu nemohla vytvořit osoba, která by nebyla hluboce věřící. A ještě víc – v rozmezí času se Chopinova geniální hudba jeví jako záblesk a odraz jistého absolutního a věčného ideálu i krásy, představujíc tím samým důkaz existence Boha...

*Z Mithujcie się! 4/2020 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Niger: Radikální islám je hrozbou pro křesťany

Posilování radikálního islámu se stává stále větší hrozbou pro křesťany v Nigeru. Kvůli bezpečnosti jsou bohoslužebná místa tajná a časy setkání se mění každou neděli. „Hrdinství víry obyvatel této země je obrovské, jsou připraveni odevzdat své životy pro Krista,“ říká Mauro Armanino, kněz z Asociace afrických misí.

Italský misionář upozorňuje, že v důsledku krvavých útoků islamistů vyhasl život v mnoha farnostech. Rovněž není možné, aby zahraniční misionáři pracovali ve vnitrozemí. Z hlavního města mohou odejít jen s vojenským doprovodem

z obavy, že budou uneseni kvůli výkupnému. Dva roky v rukou džihádistů byl unesený v této zemi kněz Pierluigi Maccalli, jehož vyzvali, aby konvertoval k islámu. Jeho misii v Bomoanga stále navštěvují islamisté, kteří drancují a zastráší křesťany tím, že jim zakazují setkávat se při modlitbách a verbují chudou mládež tím, že jí nabízejí velké peníze a pohodlný život.

Armanino připouští, že situace křesťanů se v posledních měsících systematicky zhoršuje. Pamatuje si jednoho farníka, jehož drželi v zajetí džihádisté. „Ukázali

mi mu mačetu a kalašnikov a řekli mi, aby si vybral zbraň, kterou chce zemřít. Udělal znamení kříže a ukázal na samopal s tím, že nechce zemřít nástrojem, kterým pracoval pro obživu rodiny,“ vypráví misionář. Skončilo se to strachem a dvěma měsíci vězení v táboře, kde byl uvězněn s ostatními křesťany. Byli vyhlašováni, bití a zesměšňováni. Armanino zdůrazňuje hrdinství víry obyvatel Nigeru, kteří navzdory strachu o životy svých blízkých zůstávají s Kristem.

Zdroj: TK KBS, 16. 2. 2021

NASA poslala na Mars na destičce Pannu Marii

Dne 18. února 2021 se od sondy vylázně na planetu Mars americkým Národním úřadem pro letectví a vesmír (NASA) oddělil přistávací modul Perseverance Rover a po sedmiměsíčním putování vesmírem úspěšně přistál na Marsu, ve vytipované oblasti kráteru Jezero.

Na Mars cestovala také Panna Maria – pod titulem „Nuestra Señora de Flores“ (Naše Paní květů), patronky městečka Álora ve španělské Andalusii. NASA vyselektovala zápisy, které budou na

150 000 destičkách, které měl robot vyláznout na Mars. Seržant *Air Force* Francisco José Fernández řekl pro *Sur News*, že mezi ně vložil rovněž titul Panny Marie „Nuestra Señora de Flores“, k níž má velkou úctu. „Záměrem je, že když robot již zcela přestane fungovat, všechno, co je na destičkách, zůstane uvnitř, i jméno Panny Marie. Někdo to může najít, anebo to najdou lidé, kteří se ostatně začnou usídlit na Marsu,“ vysvětluje Francisco. „Je vzrušující vědět, že její jméno bu-

de tam, ve vesmíru, mezi údolními a pustinami Marsu.“

Zbožná úcta k Naší Paní květů pochází z 15. století z Álory po dobytí Granady Španěly. Královna Alžběta nařídila postavit na její počest kapli; dnes je kaple sanktuárium. Socha Naší Paní byla pro sanktuárium vytvořena v roce 1502 – v pravé ruce drží královské insignie a na levé jí spočívá dítě Ježíš.

Podle churchpop.com

Zahanbení je tajné pozvání duše, která má zapotřebí Pána, aby přemohla zlo

- dokončení homilie papeže Františka ze str. 2

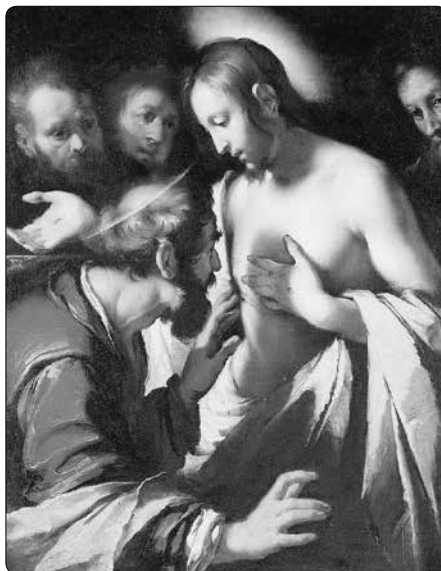
že jeho láska k nim nebyl výsměch a že jim odpouštěl, ačkoli mezi nimi byli ti, kdo ho zapřeli a opustili. Vstoupit do jeho ran znamená nazírat bezmeznou lásku prýstící z jeho srdce. Chápat, že jeho srdce tluče pro mne, pro tebe a pro každého z nás. Drazí bratři a sestry, můžeme se považovat za křesťany, říkat si tak a rozmlouvat o mnoha krásných hodnotách víry, avšak jako učedníci potřebujeme vidět Ježíše a *dotknout se jeho lásky*. Jedině tak přistoupíme k jádru víry a jako učedníci nalezneme pokoj a radost (srov. vv. 19–20) silnější než jakákoli pochybnost.

Tomáš, poté co uviděl Pánovy rány, zvolal: „Pán můj a Bůh můj!“ (v. 28) Chtěl bych upozornit na zájmeno *můj*, které Tomáš opakuje. Je to přivlastňovací zájmeno, a zamysleme-li se nad ním, mohlo by se nám zdát, že není na místě užívat je ve vztahu k Bohu. Jak může Bůh být můj? Jak si mohu přivlastnit Všemohoucího? Když říkáme Bohu *můj*, ve skutečnosti neprofanujeme Boha, nýbrž ctíme jeho milosrdenství, protože on se chtěl stát „naším“. A říkáme mu z lásky: „Stal ses člověkem *pro mne*, zemřel jsi a vstal z mrtvých *pro mne*, a proto nejsi jenom Bůh; jsi *můj Bůh*, jsi *můj život*. V tobě jsem našel lásku, kterou jsem hledal, i mnohem víc, co bych si nikdy nedovedl představit.“

Boha neuráží být „naším“, protože láska vyžaduje důvěrnost, milosrdenství žádá důvěru. Hned na začátku Desatera přikázání řekl Bůh: „Já jsem Hospodin, *tvůj Bůh*“ (Ex 20,2) a zdůraznil: „Já Hospodin, *tvůj Bůh*, jsem Bůh žárlivý.“ (v. 5) Taková je nabídka žárlivě milujícího Boha, který se prezentuje jako *tvůj Bůh*. A z pohnutého Tomášova srdce vyplyne odpověď: „*Pán můj a Bůh můj!*“ Vstupujeme dnes skrze rány do tajemství Boha a chápeme, že milosrdenství není jedna z mnoha jeho vlastností, nýbrž tlukot samotného jeho srdce. A jako Tomáš pak už nežijeme jako učedníci, kteří jsou kolísaví, zbožní, ale váhaví; skutečně se do Pána také zamilujeme! Nemějme strach ze slova „zamilovat se“ ve vztahu k Pánu.

Jak tuto lásku zakoušet? Jak se dnes dotknout rukou Ježíšova milosrdenství? Podává nám to opět evangelium: když

téhož dne večer o Velikonocích (srov. Jan 20,19), těsně po vzkříšení, Ježíš dává jako první věc dar Ducha na *odpuštění hříchů*. Abychom zakusili lásku, je třeba začít odtud. Dát si odpustit. Já a každý z vás ať se zeptá: Nechám si odpustit?

Zážitek lásky se musí ubírat tudy. Nechám si odpustit? Jít ke zvědi se zdá těžké. Jsme pokoušeni chovat se k Bohu jako učedníci v evangeliu a zabarikádovat se za dveřmi. Oni měli obavy a my máme také obavy: stud otevřít se a vyjít svoje hříchy. Kéž nám Pán daruje milost rozumět *zahanbení* a nevidět v něm zavřené dveře, nýbrž první krok k setkání. Za tento pocit zahanbení máme být vděční, to znamená, že neakceptujeme zlo, a to je dobré. Zahanbení je tajné pozvání duše, která má zapotřebí Pána, aby přemohla zlo. Dramatem je, pokud necítíme zahanbení nad ničím. Neobávejme se zakoušet zahanbení a přecházet od zahanbení k odpuštění. Nemějme strach se hanbit! Nebojte se.

Existují však jedny dveře, které jsou zavřeny Pánovu odpuštění, a těmi je *rezignace*. Rezignace vždycky znamená dveře zavřené. Zakusili to učedníci, kteří po Velikonocích trpce konstatovali, že je všechno stejné jako předtím. Zůstali v Jeruzalémě sklíčení. Zdálo se, že „kapitola Ježíš“ je uzavřena a po dlouhém čase stráveném s ním se nic nezměnilo, vzdejme to – řekl si. I nás může na-

padnout: „Už jsem tak dlouho křesťan, a přesto se neměním, dopouštím se stále stejných hříchů.“ Potom jsme sklíčení a rezignujeme na milosrdenství. Pán se nás však dotazuje: „Nevěříš, že moje milosrdenství je větší než tvoje mizerie? Jsi hříšník recidivista? Buď recidivista ve vyprošování milosrdenství, a uvidíme, kdo bude lepší!“ A potom – kdo zná svátost odpuštění, tak ví, že ne všechno zůstává jako předtím. Každé odpuštění nás osvěží a povzbudí, protože pokaždé pocítíme, že jsme milováni více a jsme více Otcem objati. A když upadneme jakožto milovaní, vnímáme větší bolest než předtím. Je to užitečná bolest, která nás pozvolna odtahuje od hříchu. Objevíme pak, že silou života je přijímání Božího odpuštění a pokračování v cestě, od odpuštění k odpuštění. Tak jde život, od zahanbení k zahanbení, od opuštění k odpuštění. Toto je křesťanský život.

Po zahanbení a rezignaci se vyskytní ještě další zavřené dveře, někdy pancéřované: *naš hřích*, hřích samotný. Dopustím-li se velkého hříchu, a pokud si ve vši poctivosti nechci odpustit, proč by to měl dělat Bůh? Tyto dveře jsou však uzamčené pouze z jedné strany, z té naší. Pro Boha nikdy nejsou neprůchozí a On – jak učí evangelium – rád přichází „zavřenými dveřmi“ (v. 26), když je každý průchod zatarasen. Tam Bůh působí divy. Nikdy se nerozhodne oddělit se od nás, to my jej necháváme venku. Když se však zpoíváme, děje se něco neslýchaného. Zjistíme, že právě onen hřích, který nás vzdaloval od Pána, stává se místem setkání s ním. Tam jde Bůh raněný z lásky vstříc našim zraněním. A činí naše ubohé rány podobné těm svým oslaveným. Dochází k transformaci: moje ubohá rána se podobá jeho oslaveným ranám. Protože on je milosrdenství a působí divy v naší mizerii. Prosme dnes jako Tomáš o milost poznat svého Boha a nalézt v jeho odpuštění svoji radost, nalézt v jeho milosrdenství svoji naději.

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikan
(Redakčně upraveno)

Pondělí 12. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (118. díl): Mgr. Libuše Vondráčková
6:45 Kmochův Kolín **7:15** Buon giorno s Františkem
8:00 V pohorách po horách (93. díl): Velká Chochuľa – Nízké Tatry **8:15** Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Heinzelem, 2. díl **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** ARTBITR – Kulturní magazín (101. díl): Na Svaté Hoře **9:30** Outdoor Films s Ninou a Peterem Csonkovými (90. díl): S freestyle kajakem na stupně vítězů **11:00** Pomoc má mnoho tváří: Diakonie ČCE **11:20** Květnov **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (2. díl) – Jak šťastní jsme: Ježíšovo učení **13:45** Obec Pobodim **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Můj chrám: Kateřina Koubová, šéfredaktorka Katolického týdeníku, kostel Povýšení svatého Kříže v Karvině. **14:55** Dekalog I.: První přikázání **16:00** V souvislostech **16:20** Noční univerzita: doc. Marek Šmíd – Vatikán a totalitní ideologie 20. století [P] **17:40** Harfa Noemova: Ondřej Havelka a jeho Melody Makers **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **18:20** S Hubertem do lesa: Boj o jelena **18:35** Smírčí kříž **19:00** Jaroslav Wykrent & In Blue na Mohelnickém dostavníku 2018 **19:35** Víra do kapsy: Jak se neunavit z dobra **19:50** Přejeme si... **20:05** Biblická studna [L] **21:15** ARTBITR – Kulturní magazín (109. díl) [P] **21:30** Za obzorem **22:05** Putování po evropských kláštorech: Klášter trapistek v Bocholt, Belgie **22:40** Kulatý stůl: Premonstráti slaví... **0:15** Romeo a Julie 63 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 13. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (119. díl): Hana Loukotová **6:40** Má vlast: Zámek Holešov I. **7:35** Bulharsko: Kořeny Romů **8:05** Vincent Hložník, umělec evropského formátu **8:20** Putování po evropských kláštorech: Františkánský klášter v Assisi, Itálie **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Hráť si dovoleno **9:35** V souvislostech **9:55** Jak potkávat svět (24. díl): S Bohuslavem Matouškem **11:15** Vezmi a čti: Březen 2021 **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Přehrada Kružberk 1957–2017: videodokument o rekonstrukci vodního díla **13:09** Indonésie: Povolání žít spolu **13:40** V pohorách po horách (93. díl): Velká Chochuľa – Nízké Tatry **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Divám se kolem sebe **15:10** Život ve vztahu: Franz Kett a jeho pedagogika **15:50** V pohorách po horách (10. díl): Velký Kosíř – Haná **16:05** Muzikanti, hrajte **16:35** Venezuela – Ženy nahoře **17:05** Cesta k andělům (1. díl): Nadá Urbánková – zpěvačka (1. část) **17:45** Živě s Noe [P] **18:00** Uzdrav naši zem [L] **19:05** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **19:10** S Hubertem do lesa: Čertovy kameny **19:30** Zpravodajské Noeviny: 13. 4. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Výpravy do divočiny [L] **21:15** Řeckokatolický magazín [P] **21:30** Za obzorem **22:05** Jako hořčičné zrnko (1. díl) **22:55** Má vlast: Přerov – kostel sv. Vavřince **0:00** Terra Santa News: 7. 4. 2021 **0:20** Dům ze skla?: S boromejkou sestrou Angelikou **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 14. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (120. díl): P. Roman Czudek **6:50** Zpravodajské Noeviny: 13. 4. 2021 **7:10** Princ, který si vybral Dona Boska **7:55** V pohorách po horách (12. díl): Jizera – Jizerské hory **8:10** Mezi pražci (96. díl): Duben 2021 **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Generální audience papeže Františka [L] **10:15** Na pořadu rodina (11. díl): Když je duše

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

nemocná ... **11:15** Varhany pro svatou Zdislavu **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Hosté naší milí: Rožnovské slavnosti 2019 **13:50** Pomáhá srdcem **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Poutníci času (10. díl): S Pavlem Roglem **14:55** Biblická studna **16:00** Zpravodajské Noeviny: 13. 4. 2021 **16:25** Jak potkávat svět (83. díl): S Martinem Kasíkem **17:45** Likvidace lepry **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **18:20** S Hubertem do lesa: Zloději kaštanů **18:35** Lidé a město **19:15** Filipov [P] **19:30** Terra Santa News: 14. 4. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Nebojte se... [L] **21:05** Adorace [L] **22:10** Za obzorem **22:45** Noční univerzita: P. Marek Vácha – Solf a kvasem v nelehké době [P] **23:45** Generální audience papeže Františka **0:10** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (2. díl) – Jak šťastní jsme: Ježíšovo učení **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 15. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (122. díl): PhDr. Daniela E. Komárová **6:50** Venezuela – Ženy nahoře **7:20** Hráť si dovoleno **7:45** Terra Santa News: 14. 4. 2021 **8:10** Jako hořčičné zrnko (1. díl) **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Víra do kapsy: Emoce, volby, rozhodnutí **9:30** Kulatý stůl: Premonstráti slaví... **11:05** Zambie: DJ Baza **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Naše peníze, jejich osud **13:45** 600. výročí obce Mojí **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Generální audience papeže Františka **14:55** Causa Carnivora **15:25** Svobodný člověk Václav Malý **16:00** Zpravodajské Noeviny: 13. 4. 2021 **16:20** Večeře u Slováků: 3. neděle velikonoční [P] **16:45** V pohorách po horách (93. díl): Velká Chochuľa – Nízké Tatry **17:00** Země sv. Patrika **17:30** Dvě stě let kostela sv. Bartoloměje v Hniezdňem **17:45** Živě s Noe [P] **18:00** Uzdrav naši zem [L] **19:00** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **19:05** Ovečky: 3. neděle velikonoční [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 15. 4. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (161. díl) [L] **21:30** Za obzorem **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Zpravodajské Noeviny: 15. 4. 2021 **0:30** Skryté poklady: Roman **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 16. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (123. díl): prof.h.c. prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. **6:50** Zpravodajské Noeviny: 15. 4. 2021 **7:10** Oko bez světla se nepotěší **8:30** Můj chrám: Daniel Raus, kostel sv. Tomáše v Praze na Malé Straně **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Koncert Pavla Helana: Odry 2018 **10:20** ARTBITR – Kulturní magazín (109. díl) **10:30** Biblická studna **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Jaroslav Wykrent & In Blue na Mohelnickém dostavníku 2018 **13:25** Etiopie:

Naděje existuje na druhé straně **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Filipov **14:45** Vzdělanost – Otec Miroslav **15:00** Svatá Kateřina Labouré: Tichý posel lásky **16:00** Zpravodajské Noeviny: 15. 4. 2021 **16:20** Mezi pražci (96. díl): Duben 2021 **17:10** Kazachstán – Slib **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **18:20** S Hubertem do lesa: Vlkodlak **18:35** Výpravy do divočiny: Život za polárním kruhem **19:40** V pohorách po horách (93. díl): Velká Chochuľa – Nízké Tatry **19:50** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl [L] **21:35** Za obzorem **22:10** Benedikt XVI. s úctou k pravdě **23:00** Cesty Václava Havla **23:30** Moravská Hellas **0:10** Stanley's Dixie Street Band: Třebovický koláč 2018 **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 17. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (124. díl): PhDr. Jaroslav Šturma **6:45** Bazilika s tajemným světlem (1. díl): Šlechtická a panovnícká bazilika **7:00** Cesta k andělům (2. díl): Nadá Urbánková – zpěvačka (2. část) **7:30** Za operou **8:20** 20 let Akademie Václava Hudečka: Luhačovice **8:45** Sedmihlásky (25. díl): Keď si ty taký krajčír **8:50** Cirkus Noeland (14. díl): Roberto, Kekulín a Noemova archa **9:10** Kouzelný cylindr **9:25** Ovečky: 3. neděle velikonoční **9:50** GOODWILLBOY VI. (3. díl) **10:30** V posteli POD NEBESY (5. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Pod lampou **14:10** Služebnice Boží Matka Vojtěcha **14:26** Uzdrav naši zem **15:30** MFF Strážnice 2015: Uprkům kraj **17:00** Jak věří katolíci: Cesta k jádru naší víry (3. díl): Nad co nic většího nelze myslet: Nevyslovitelné mystérium Boha **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Poletuchy: Na skok na Plzeň **20:55** Kristovy stopy v Římě **21:40** V pohorách po horách (94. díl): Velké Karlovice na běžkách [P] **21:50** Chaplín dokonlou ženou **22:20** Poutníci času (10. díl): S Pavlem Roglem **22:35** Pavel Lohonka Žalman & spol. na Mohelnickém Folk-Festu 2020 **23:05** Za obzorem **23:35** Harfa Noemova: Karol Szymanowski **0:05** Za obzorem **0:35** ARTBITR – Kulturní magazín (102. díl): S nakladatelstvím a knihkupectvím Cesta **0:45** Za obzorem **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 18. 4. 2021

6:05 Pro víta mundi (126. díl): Pavel Tunák I. **6:50** Řeckokatolický magazín **7:10** Večeře u Slováků: 3. neděle velikonoční **7:35** Noční univerzita: Prof. Jan Sokol, CSc. – Naděje, zázraky a svoboda **8:25** V pohorách po horách (6. díl): Radhošť **8:35** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (161. díl) **10:00** Mše svatá [L] **11:15** Salesiánské dílo v Rumunsku a v Moldavské republice **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:25** Muzikanti, hrajte: Valaška [P] **14:30** Na cestě k Otcovu domu **14:45** ARTBITR – Kulturní magazín (109. díl) **15:00** Všichni jsme lidi: Kulturou proti antisemitismu [L] **16:10** Jako hořčičné zrnko (2. díl) **17:00** Uzdrav naši zem **18:00** Sedmihlásky (22. díl): Ani sem si nemyslela **18:05** Cirkus Noeland (15. díl): Roberto, Kekulín a detektiv **18:30** Prosperova kniha **18:45** Ovečky: 3. neděle velikonoční **19:15** Jen krok ať udělám: Bl. kardinál John Henry Newman **19:50** Přejeme si... **20:05** Dekalog II.: Druhé přikázání [P] **21:10** Má vlast: Týnský chrám **22:15** Poutníci času (10. díl): S Pavlem Roglem **22:30** V pohorách po horách (36. díl): Pytlácké kameny – Jizerské hory **22:40** Výpravy do divočiny **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Dobrá firma **0:20** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 12. 4. o 16:55 hod.:

Irak – Bagdad: Počúvajte mučeníkov (dokument)

J. E. Warduni, biskup v Babylone, nám porozpráva, čo zostalo z pamiatok kresťanstva spreď 2000 rokov. Ľudia zostávajú. Ich viera je ešte pevnejšia, lebo celú svoju nádej vkladajú do Krista.

Utorok 13. 4. o 16:30 hod.: V škole Ducha

P. Michal Zamkovský CSsR: Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?

Streda 14. 4. o 16:05 hod.:

EkoKlbko (O vesmíre)

Klbko zisťuje, že „veľký tresk“ v kuchyni môže byť začiatkom veľkého dobrodružstva. Spoznáva, že sme nielen súčasťou obrovského vesmíru, ale že môžeme byť aj hviezdami tu na zemi, hviezdami pre ľudí okolo nás – ak z nášho srdca žiari Božia láska.

Štvrtok 15. 4. o 22:20 hod.:

Katechéza

Don Jozef Luscoň: Christus Vivit, Ježiš Kristus je stále mladý.

Piatok 16. 4. o 20:30 hod.: Svätý František z Assisi – Najchudobnejší z chudobných (dokument)

Dokument nám približuje život zakladateľa františkánskej rehole a patróna chudobných, ktorý sa zriekol všetkého, aby sa mohol stať Kristovým rytierom. Jeho poslanstvo presahuje svoju dobu a získava si svojich priaznivcov aj dnes.

Sobota 17. 4. o 20:30 hod.:

Filip Néri / Buďte dobrí, ak môžete 1/2 (film)

Buďte dobrí, ak môžete, týmito slovami napomínal Filip Néri svojich mladých chovancov. Je patrónom mládeže a humoru. V roku 1622 ho pápež Gregor XV. vyhlásil za svätého.

Nedeľa 18. 4. o 20:45 hod.: Quo vadis (Sestry v akcii)

Rehoľníčky Kristiána Haburajová SDR a Jana Františka Gareková SDR – z Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa – zanechali v Topoľčanoch nezmazateľné stopy v podobe práce s mládežou. Tá sa zhmotnila do javiskových muzikálov so silným poslanstvom. Režisérku a hudobníčku v habite predstavi Pali Danko...

Liturgická čtení

Nedeľa 11. 4. – 2. nedeľa

velikonoční

1. čt.: Sk 4,32–35
 Ž 118(117),2–4.16ab+17–18.22–24

Odp.: 1 (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky.* Nebo: *Aleluja.*)

2. čt.: 1 Jan 5,1–6

Ev.: Jan 20,19–31

Pondělí 12. 4. – ferie

1. čt.: Sk 4,23–31

Ž 2,1–3.4–6.7–9

Odp.: srov. 12c (*Blaze všem, kdo se uchylují k Hospodinu.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 3,1–8

Úterý 13. 4. – nezávazná

památka sv. Martina I.

1. čt.: Sk 4,32–37

Ž 93(92),1ab.1c–2.5

Odp.: 1a (*Hospodin kraluje, oděl se velebností.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 3,7b–15

Středa 14. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,17–26

Ž 34(33),2–3.4–5.6–7.8–9

Odp.: 7a (*Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 3,16–21

Čtvrtek 15. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,27–33

Ž 34(33),2+9.17–18.19–20

Odp.: 7a (*Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 3,31–36

Pátek 16. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,34–42

Ž 27(26),1.4.13–14

Odp.: 4ab (*Jedno od Hospodina žádám, abych směl přebývat v Hospodinově domě.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 6,1–15

Sobota 17. 4. – ferie

1. čt.: Sk 6,1–7

Ž 33(32),1–2.4–5.18–19

Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.* Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Jan 6,16–21

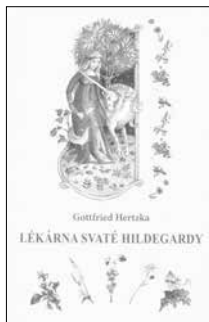
BREVIÁŘ PRO LAIKY

10. – 17. DUBNA 2021

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 11. 4.		PO 12. 4.		ÚT 13. 4.		ST 14. 4.		ČT 15. 4.		PÁ 16. 4.		SO 17. 4.	
Antifona	471	527	518	582	518	582	518	582	518	582	518	582	518	582
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	471	527	518	582	518	582	518	582	518	582	518	582	518	582
Antifony	472	528	935	1046	950	1062	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Žalmy	813	914	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	514	577	520	584	523	588	526	591	529	595	532	599	536	602
Antifona k Zach. kantiku	515	578	520	584	523	588	526	592	530	595	533	599	536	603
Prosby	515	578	520	585	523	588	526	592	530	595	533	599	536	603
Závěrečná modlitba	515	578	521	585	1348	1492	527	592	530	596	533	600	537	603
Modlitba během dne:														
Hymnus	482	541	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583
Antifony	474	530	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584
Žalmy	474	530	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	476	532	521	585	524	589	527	593	530	596	534	600	537	604
Závěrečná modlitba	515	578	521	585	524	589	527	592	530	596	533	600	537	603
Nešpory:														
SO 10. 4.														
Hymnus	477	533	477	533	517	581	517	581	517	581	517	581	517	581
Antifony	478	534	478	534	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Žalmy	478	534	478	534	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	513	576	516	579	522	586	525	590	528	593	531	597	535	601
Ant. ke kant. P. M.	513	576	516	579	522	587	525	590	528	594	532	598	535	601
Prosby	513	576	516	579	522	587	525	590	528	594	532	598	535	602
Záv. modlitba	515	578	515	578	521	585	1348	1492	527	592	530	596	533	600
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

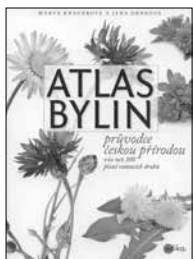
ŽIJEME S PŘÍRODOU

LÉKÁRNA SVATÉ HILDEGARDY
*Gottfried Hertzka • Z němčiny
 přeložila Věra Nováková • K vydání
 připravil a úvodní slovo napsal Pavel
 Kryštof Novák*

Svatá Hildegarda z Bingeny byla jednou z nejvýznamnějších žen středověku. Obdržela od Boha nadpřirozenou schopnost vidět zázrak stvoření a poznat léčivé síly přírody. Gottfried Hertzka objevil tuto benediktinskou abatyši pro dnešní dobu a zpřístupnil její poznatky ve svých knihách odborné i laické veřejnosti. V knize *Lékárna svaté Hildegardy* zjistíme, že nám Bůh prostřednictvím svěřence dává léčebné prostředky na odstranění či alespoň zmírnění bolestí. Práním autora i editora je, aby svatá Hildegarda všem nemocným otevřela oči a vedla je rajskou zahradou Božího stvoření.

*Akcent spol. s r. o. • Váz., 130x202 mm,
 264 stran + 32 stran barevné obrazové přílohy, 249 Kč*

ATLAS BYLIN
*Marta Knauerová, Jana Drnková •
 Ilustrace Atíla Vörös • Odpovědná
 redaktorka Andrea Brázdová*

V knize naleznete více než 100 planě rostoucích druhů, které můžete najít v naší přírodě i ve městě od časného jara až do pozdního podzimu. Rostliny jsou řazeny v knize abecedně, v kapitolách vždy podle barvy květů. Jednoduché určující znaky a fotografie porostu i detailů, poříze-

né v přirozeném prostředí, pomohou k jejich snadnému určení všem, kdo se zajímají o přírodu. Zajímavé doprovodné texty obohacují ty, kdo se chtějí o květeně dozvědět něco více. Vezměte si knihu s sebou ven a poznávejte barevnou krásu, která nás obklopuje.

*Edika v Albatros Media a. s.
 Váz., 167x225 mm, 144 stran, 249 Kč*

PRO DĚTI

CESTIČKA K BOHU
*P. Ferdinand Neubauer • Výtvarný
 doprovod Božena Brablecová*

Modlitební knížka pro děti s kresbami Boženy Brablecové. Malým čtenářům pomůže k pochopení základů křesťanské víry (modlitba, den s Bohem, křest, bířmování, příprava ke sv. přijímání a ke svátosti smíření), starší si své znalosti prohloubí a dále rozšíří (svátost manželství, svěcení kněží, křížová cesta). Vyšlo s církevním schválením.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o. • Dotisk šestého vydání
 Váz., A6, 198 stran, 159 Kč*

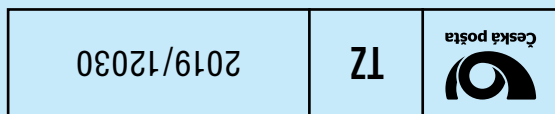
MŠE SVATÁ • MISÁLEK
*Text P. Jiří Kaňa • Ilustrace Iva
 Fukalová*

Drobná příručka pro malé děti s texty mše svaté a stručným vysvětlením. Vyšlo s církevním schválením.

*Jiří Brauner - Kartuziánské nakladatelství
 Třetí vydání • Brož., A6,
 křídový papír, 32 stran, 37 Kč*

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolek, Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Děhner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arzbiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznámena to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: